

Wäinö Aaltosen koulun rehtori Tiina Paappa kuvailee mentorointikokemusta antoisaksi. Se toi oman työn tekemiseen lisää varmuutta.

Rehtoreiden mentorointiin toivotaan laajempaa kiinnostusta

Eläkkeelle jääneet rehtorit tarjoavat tänä syksynä tukea ja asiantuntijuutta yhdeksässä Varsinais-Suomen kaupungissa.

Tapani Iivanainen
Turun Sanomat

Turussa on viime keväänä pilotoitu rehtorien mentorointia, ja nyt toiminta jatkuu muualla Varsinais-Suomessa. Mentoroinnissa joukko eläkkeelle jääneitä rehtoreita tarjoaa tukea sellaisille rehtoreille, jotka haluavat jollain tavalla muuttaa työskentelytapojaan.

Tähän mentoriryhmään kuuluva ja sen koornut Seppo Ryösä korostaa, että kyseessä ei ole työnhajaus. Kenelläkään tiimiin kuuluvista ei ole työnhajauksen koulutusta. Mentoriryhmä koostuu viidestä jäsenestä, joista jokainen on toimi-

nut rehtorin tehtävissä vähintään 15 vuotta. Ryösä kuvailee ryhmän jäseniä eräänlaisiksi kokemusasiantuntijoiksi.

–Tuntuu, että meillä on jotain annettavaa, ja tarve on iso, Ryösä sanoo.

Ryösan mukaan rehtorit ovat usein yksin kouluissa erilaisten ongelmien parissa. Sellaisessa työssä voi hänen mielestään olla tarve jutella luottamuksellisesti jonkun kanssa, jolla on samanlaisia kokemuksia.

Rehtoreiden mentorointi sai alkunsa Turun Nuorkauppakamarin tukemana pilotihankkeena. Tässä viime keväänä toteutetussa kokeilussa oli mukana muun muassa Wäinö

Aaltosen koulu, jonka rehtori on Tiina Paappa.

Aiemmin Kärsämäen koulua johtanut Paappa siirtyi huomattavasti suuremman Wäinö Aaltosen koulun rehtoriksi viime vuoden elokuussa. Hän ei ollut ajatellut tarvitsevansa mentorointia, mutta kun mahdollisuus peilata omaa teemää kaiken irti.

–Ajattelin, että tämä on hyvä mahdollisuus peilata omaa teemää, Paappa sanoo.

Paappa koki mentoroinnin antoisaksi kokemukseksi. Vaikka koulun johtamisen perusparit olivatkin jo selvillä, toi kokemus oman työn tekemiseen lisää varmuutta.

Mentorointi alkaa keskustelulla rehtorin tai yksikön johdon esimiehen kanssa. Tämän jälkeen mentori seuraa koulun arkea ja sopii henkilökunnan kanssa aikatauluista ja muista asioista. Sitteen ovat vuorossa varsinaiset mentorointitapaamiset. Tapaamisten jälkeen prosessia

arvioidaan yhdessä yksikön johdon ja henkilökunnan kanssa. Myöhemmin mentori palaa kouluun keskustelemaan rehtorin kanssa. Tämän vierailun tarkoituksena on arvioida koulun nykyistä tilannetta.

Seppo Ryösä korostaa, että tarkoitus ei ole missään nimessä pakottaa rehtoria muuttamaan työskentelytapojaan.

–Kaikki mahdolliset muutokset työskentelytapoissa ovat sellaisia, joista rehtori on itse päättänyt, Ryösä sanoo.

Mentorointia on tarkoitus jatkaa Paras koulu -hankkeen jälkeenkin.

Ryösä kertoo jo etsineensä tahoja, jotka voisivat tukea toimintaa.

Hän toivoo toiminnan keräävän kiinnostusta valtakunnallisesti, jolloin hanketta voisi laajentaa muihinkin maakuntiin.

–Ei niin, että me lähtisimme kiertämään ympäri Suomea, vaan että jokaiselta alueelta löytyisi rehtoreita alueen omaan ykkösketjuun, Ryösä sanoo.

Tänä syksynä mentorointi jatkuu Raision kaupungin koordinoiman Paras koulu Varsinais-Suomi -hankkeen yhteydessä.

Kyseessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen kehittämishanke, jossa on mukana yhdeksän kuntaa: Sauvo, Paimio, Kaarina, Lieto, Naantali, Raisio, Mynämäki, Uusikaupunki ja Parainen. Varsinaisen mentorointityö alkaa noin viikon sisällä.

Mentorointia on tarkoitus jatkaa Paras koulu -hankkeen jälkeenkin.

Ryösä kertoo jo etsineensä tahoja, jotka voisivat tukea toimintaa.

Hän toivoo toiminnan keräävän kiinnostusta valtakunnallisesti, jolloin hanketta voisi laajentaa muihinkin maakuntiin.

–Ei niin, että me lähtisimme kiertämään ympäri Suomea, vaan että jokaiselta alueelta löytyisi rehtoreita alueen omaan ykkösketjuun, Ryösä sanoo.

FAKTA

Rehtori-mentorointi

■ **Hanke, jossa** tarjotaan tukea sellaisille rehtoreille, jotka haluavat muuttaa tai pohtia omia työtapojaan.

■ **Sai alkunsa** viime keväänä Turun Nuorkauppakamarin tukemana pilotihankkeena.

■ **Mentorointitiimin** jäsenet ovat eläkkeelle jääneitä rehtoreita, joita luonnehditaan kokemusasiantuntijoiksi. Kyseessä ei ole työnhajaus, sillä jäsenillä ei ole työnhajauksen koulutusta.

■ **Mentorointi jatkuu** tänä syksynä Raision kaupungin koordinoiman Paras koulu Varsinais-Suomi -hankkeen yhteydessä.

■ **Tavoitteena** on laajentaa toimintaa myös muualle Suomeen, mikäli rahoitus löytyy.

Teknologia-teollisuuden neuvotteluissa ei löydetty sopua

Ratkaisu jäi kiinni ennen muuta siitä, millainen kustannusvaikutus sillä voi olla heikenevässä taloustilanteessa, sanoi Teknologiateollisuuden työmarkkinajohtaja Minna Helle.

Teknologiateollisuuden työmarkkinajohtaja Minna Helle toivoo, että osapuolet jatkavat pikimmiten neuvotteluja.

Aki Taponen
Turun Sanomat/LM

Teollisuusliiton ja Teknologiateollisuuden työehtosopimusneuvotteluissa ei saavutettu torstaina tulosta. Se merkitsee sitä, että perjantaina alkaa sopimukseton tila, jolloin työrauhavelvoite ei ole enää voimassa.

Kumpikin osapuoli arvio tilannetta seuraavaksi ja neuvottelua pyritään jatkamaan lähimpinä, Teollisuusliiton puheenjohtaja Riku Aalto ja Teknologiateollisuuden työmarkkinajohtaja Minna Helle ilmoittivat Twitterissä.

Riku Aalto sanoi Lännen Medialle että kun työaikaan liittyvässä kiistakysymyksessä ei ole päästy eteenpäin, eteenpäin ei ole voitu päästä myöskään muissa asioissa.

Kumpikin osapuoli nyt arvioi varmaan omiensa kanssa, miten tästä eteenpäin mennään. Palaamme työnantajan kanssa keskusteluyhteyteen, kun kumpikin on omissaan käynyt keskustelua.

Seuraavien neuvottelujen ajankohdasta ei ole sovittu. Teollisuusliiton johtoryhmä pohtii perjantaina, mihin mahdollisiin toimintatilanteeseen antaa aihetta.

Sopimukseton tilan alkaminen merkitsee sitä, että paine neuvottelupöytästä kohtaan kasvaa. Sitä kautta tietyt sopimuksen tehokkuus saattaa varmaan puolien ja toisoin olla vahvempaa.

–Torstaina arvioimme niin, ettemme väkisin yritä edes aloittaa sellaista prosessia, joka olisi mahdollisesti voinut heikentää kykyä neuvotella eteenpäin asioita. Kumpikaan ei lähtenyt ovet paukkuun neuvottelutalasta, Aalto kertoi.

Teknologiateollisuus toivoo neuvottelujen jatkuvan viivytystä myös sopimukseton tilan alkaessa. Torstaina päättyivät kaikki sen työehtosopimukset yhtä toimihenkilösopimusta lukuun ottamatta.

Teollisuusliiton puheenjohtaja Riku Aalto sanoo, että keskusteluyhteyteen palataan, kun kumpikin osapuoli on käynyt neuvonpitoa omiensa kanssa.

–Pisimmälle edettiin Teknologiateollisuuden ja Teollisuusliiton välisissä neuvotteluissa, mutta ratkaisuun saakka ei valitavasti vielä edetty. Pääntäytymisen syntyminen jäi kiinni ennen muuta siitä, millainen kustannusvaikutus ratkaisulla voi olla heikenevässä taloustilanteessa, Helle sanoi.

Helteen mukaan työnantajan kanssa keskusteluyhteyteen, kun kumpikin on omissaan käynyt keskustelua.

Kokonaisuuden tulee olla sellainen, että yritykset voivat pärjätä kilpailussa, vaikka talous jarruttaa ja tilauksista käydään entistä kovempaa kisaa.

Teknologiateollisuus ei halua joutua enää tilanteeseen, jossa tarvitaan jälleen uusi kilpailukysymys.

–Jos sopimukset ovat liian kalliita, ajautumme ennen pitkää siihen, että tarvitaan kipeitä korjausliikkeitä. Tämän haluamme välttää, Helle painotti.

Hän muistutti, että työmarkkinaratkaisut ovat työllisyyden kannalta avainasemassa.

–Talouden kasvu hiipuu, ja yritysten toimintaympäristö on epävarma. Tässä tilanteessa on ensisijaista saavuttaa sopimuskokonaisuus, joka parantaa yritysten kustannuskilpailukykyä.

Tällaiset ratkaisut turvaavat parhaalla mahdollisella tavalla myös työpaikkoja ja palkansaajien ostovoimaa.

Asiantuntija siirtäisi peliautomaatit pois kaupoista

Psykiatrian professorin mukaan on oleellista, mistä automaatteja vähennetään. THL:n asiantuntijan mukaan Veikkauksen pitää siirtyä rahanteosta vastuullisuuteen.

Hannu Toivonen
Turun Sanomat/LM

Asiantuntijat pitävät Veikkauksen pyrkimyksiä vähentää pelaamisen haittoja tervetulleina, mutta he suhtautuvat yhtiön uuteen strategiaan varauksella.

–Strategiassa on hyvää. Se, miten purevaa se on, jää nähtäväksi, sanoo psykiatrian professori Jyrki Korkeila Turun yliopistosta.

Korkeilan mukaan pelikoneiden vähentäminen tuhansilla

Veikkauksen tavoitteena on vähentää ensi vuonna hajasijoitettujen peliautomaattien määrää niin, että niitä jää 15 000.

voi vähentää pelaamisesta aiheutuvia haittoja. Oleellista on kuitenkin, mistä automaatteja vähennetään.

–Jos koneita vähennetään isoista marketeista, se on tosi hyvä juttu. Korkeilan mielestä rahapeli-

automaatit pitäisi siirtää kokonaan pois kaupoista, kioskeista ja ravintoloista.

Veikkauksella ilmoitettiin torstaina uudesta strategiasta, jolla se pyrkii vähentämään pelaamisesta aiheutuvia haittoja. Yhtiö aikoo

muun muassa vähentää pelikoneiden määrää ja aikaistaa vuodella pakollisen tunnistautumisen käyttöönottoa.

Tiedotustilaisuuden aluksi Veikkauksen toimitusjohtaja Olli Sarekoski kertoi, että yrityksen on ollut kova paine pitää yllä Veikkauksen tulostavoitteita.

–Tämän hinta on ollut se, ettemme ole pystyneet riittävästi vähentämään peliongelmaa, vaan olemme olleet tyytyväisiä, ettei ongelmien kokonaisuus ole kasvanut.

Veikkauksella on kritisoitu tänä vuonna ankarasti, koska sen on katsottu markkinoineen pelaamista liian voimakkaasti ja arveltavilla keinoilla.

Sarekosken mielestä ei ole oikein, että yhteiskunnassa heikoimmassa asemassa olevat joutuvat kärsimään eniten rahapelien haittoista, vaikka Veikkauksen tuotot menevät hyvin käyttötarkoituksiin.

–Meidän pitää pystyä parempan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntija Anssi Airas on tyytyväinen, että Veikkauksen myöntää tehneensä virheitä.

Airas kaipaa yhtiöltä kuitenkin selvempää muutosta strategiassa. Veikkauksen pitäisi siirtyä selvemmin rahan tekemiseen vastuulliseen toimintaan.

–Jos rahan tekemisen paine painaa vaakakupissa enemmän kuin vastuullisen pelitoiminnan järjestäminen, on sellaisella kaavalla kovin vaikea puuttua pelaamisen haittoihin, Airas sanoo.

Aamun tiedotustilaisuudessa Airas pani merkille, että Veikkauksen toimitusjohtaja Sarekoski mainitsi, että olisi tärkeää, että pelieurot saataisiin kanavoitua Suomeen. Airaksen mukaan tärkeintä

olisi kiinnittää huomiota pelieurojen sijaan haittojen ehkäisyyn. Siinä auttaisi se, että pelaajat saataisiin pelaamaan turvallisempia ja vastuullisempia pelejä.

–Se vähän lipsahti sieltä taas.

Airaksen mukaan tutkimukset eivät suoraan osoita, miten pakollinen tunnistautuminen ja pelikoneiden vähentäminen vaikuttavat pelaamisen haittoihin.

–Näkemykset jakaantuvat. Pelien tarjonta ei suoraan korreloi peliongelmiin kanssa, hän sanoo.

Jos pakollinen tunnistautuminen ei tule heti myös pelisalien automaattien, peliongelmaiset löytävät helposti tien pelisaleihin pelaamaan. Pitkällä aikavälillä pelihaitat voivat vähentyä, jos rahapeliautomaatteihin törmää harvemmin.

Tunnistautumisella voidaan tosin estää tehokkaasti alaikäisten pelaaminen, Airas sanoo.

TÄSTÄ ON KYSE

Veikkauksen uusi strategia

■ **Vähentää** ensi vuoden aikana hajasijoitettujen peliautomaattien määrää 3500 automaattilla, jolloin niitä jää Suomeen 15000.

■ **Tulevina vuosina** kioskeissa, kauppoissa ja ravintoloissa olevien rahapeliautomaattien määrää on tarkoitus vähentää 10000:n ja 13500:n välille.

■ **Peliautomaattien** tuleva pakollista tunnistautumista aikaistetaan vuodella. Se tulee hajasijoitettuihin peliautomaattien vuoden 2021 alusta.

■ **Pelaajille tulee** pareramat mahdollisuudet rajoittaa omaa pelaamista tai lopettaa se kokonaan.

■ **Yhtiö selvittää** voitaisiinko peliautomaattien vähentämisen yhteydessä ottaa huomioon niiden sijoittelun sosioekonomiset näkökohdat. Tällä hetkellä peliautomaatteja on suhteessa enemmän alueilla, joilla asuu enemmän pienituloisia.

■ **Markkinointia** vähennetään, sen sisältöjä muutetaan ja se kohdistetaan vähemmän haitallisiin peleihin.

TULOSPIENENNE 150–200 MILJOONALLA
■ **Uudistukset** pienentävät Veikkauksen tuloista 150–200 miljoonalla eurolla vuonna 2021 vuoden 2019 tasoon verrattuna.